

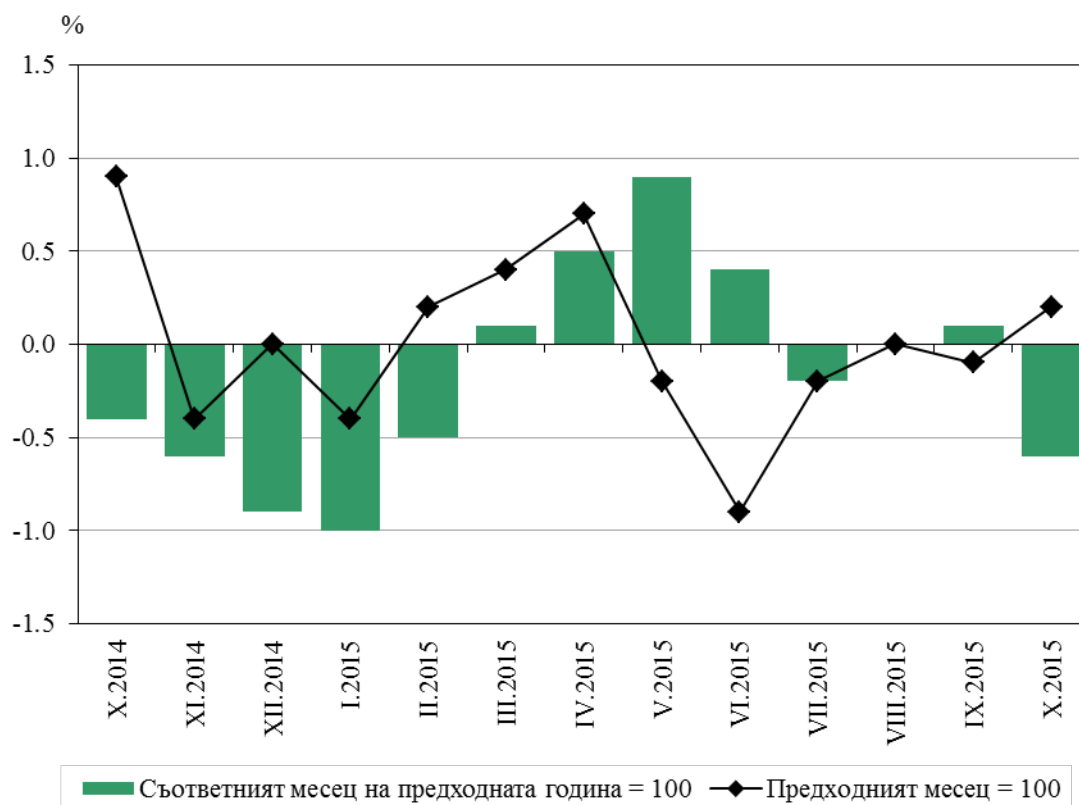
ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ОКТОМВРИ 2015 ГОДИНА

Индекс на потребителските цени (ИПЦ)

Индексът на потребителските цени за октомври 2015 г. спрямо септември 2015 г. е 100.2%, т.е. месечната инфлация е 0.2%. Инфлацията от началото на годината (октомври 2015 г. спрямо декември 2014 г.) е минус 0.3%, а годишната инфлация за октомври 2015 г. спрямо октомври 2014 г. е минус 0.6% (фиг. 1, табл. 1 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода ноември 2014 - октомври 2015 г. спрямо периода ноември 2013 - октомври 2014 г. е минус 0.2%.

Фиг. 1. Инфлация, измерена чрез ИПЦ, по месеци

През октомври 2015 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - намаление с 0.4%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.1%;
- облекло и обувки - увеличение с 6.4%;

- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с 0.4%;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - намаление с 0.2%;
- здравеопазване - увеличение с 0.3%;
- транспорт - намаление с 1.4%;
- съобщения - увеличение с 0.1%;
- развлечения и култура - увеличение с 0.8%;
- образование - увеличение с 0.4%;
- ресторанти и хотели - увеличение с 0.1%;
- разнообразни стоки и услуги - цените остават на равнището от миналия месец.

През октомври 2015 г. са се увеличили цените на следните хранителни продукти: хляб „Добруджа“ - с 0.7%, свинско месо - с 0.5%, малотрайни колбаси - с 1.6%, кайма - с 0.7%, пресни млека - с 0.3%, яйца - с 1.0%, млечни масла - с 0.2%; олио - с 0.3%, грозде - с 10.7%, домати - с 10.5%, краставици - с 0.3%, пипер всички видове - с 6.4%, зеле - с 0.2%, зрял лук и зрял чесън - съответно с 3.8 и 1.7%, картофи - с 1.5%, захар - с 1.8%, оцет - с 2.3%, сол - с 0.7%, ракии - с 0.3%, вина - с 0.6%, и други.

През октомври 2015 г. са се намалили цените на следните хранителни продукти: ориз - с 0.8%, брашно - с 0.9%, бял хляб - с 0.3%, макаронени изделия - с 1.4%, риба и рибни продукти (пресни и замразени) - с 1.0%, кисело мляко - с 0.8%, сирене и кашкавал - по 0.4%, маргарин - с 1.3%, ябълки - със 7.1%, цитрусови и южни плодове - с 12.6%, моркови - с 8.2%, леща - с 0.4%, зрял боб - с 2.5%, кафе и газирани напитки - по 2.5%, и други.

През октомври 2015 г. в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано увеличение на цените при: цигари - с 0.1%, облекло и обувки - съответно с 5.4 и 8.7%, материали за ремонт и поддържане на жилища - с 0.2%, въглища - с 0.4%, дърва за отопление - с 4.3%, водонагревателни и отоплителни уреди - с 0.7%, препарати за почистване на съдове - с 1.6%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 0.8%, комплексни услуги за почивка и туристически пътувания - с 3.0%, услуги в заведения за обществено хранене - с 0.2%, пътнотранспортни застраховки - с 0.2%, и други.

През разглеждания месец в групите на нехранителните стоки и услугите са намалели цените на: централно газоснабдяване - с 9.7%, газообразни и течни горива за битови нужди - съответно с 0.2 и 0.6%, топлинна енергия за подгриване на вода - с 3.7%, прахове за пране - с 1.2%, автомобили - с 1.7%, дизелово гориво - с 1.1%, автомобилен бензин А95Н - с 1.5%, автомобилен бензин А98Н - с 1.1%, метан за ЛТС - с 2.1%, пътнически въздушен транспорт - с 13.0%, телевизионни приемници - с 1.7%, кина и театри - с 1.1%, козметични продукти - с 1.2%, и други.

През октомври 2015 г. е регистрирано увеличение на цените на лекарствата и другите фармацевтични продукти - с 0.3%. Цените на лекарските услуги остават на равнището от предходния месец, а цените на стоматологичните услуги са се увеличили с 0.1%.

Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ)

Хармонизираният индекс на потребителските цени за октомври 2015 г. спрямо септември 2015 г. е 99.8%, т.е. месечната инфлация е минус 0.2%. Основната причина за намалението на общия ХИПЦ, който измерва изменението на цените на стоките и услугите, използвани от всички домакинства на територията на страната (включително и чуждестранните), е намалението на цените в групата „Транспорт”. Различният обхват на ИПЦ и ХИПЦ и съответно различната структура на потреблението са причина за различните стойности на двата индекса.

Инфлацията от началото на годината (октомври 2015 г. спрямо декември 2014 г.) е минус 1.0%, а годишната инфлация за октомври 2015 г. спрямо октомври 2014 г. е минус 1.2% (табл. 2 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода ноември 2014 - октомври 2015 г. спрямо периода ноември 2013 - октомври 2014 г. е минус 1.2%.

Според ХИПЦ през октомври 2015 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - намаление с 0.4%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.1%;
- облекло и обувки - увеличение с 5.5%;
- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - намаление с 0.1%;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - цените остават на равнището от миналия месец;
- здравеопазване - увеличение с 0.2%;
- транспорт - намаление с 1.7%;
- съобщения - увеличение с 0.1%;
- развлечения и култура - увеличение с 0.3%;
- образование - увеличение с 0.6%;
- ресторанти и хотели - намаление с 0.2%;
- разнообразни стоки и услуги - цените остават на равнището от миналия месец.

Индекс на цените за малката кошница (ИЦМК)

Индексът на цените за малката кошница за октомври 2015 г. спрямо септември 2015 г. е 100.4%, а от началото на годината (октомври 2015 г. спрямо декември 2014 г.) е 100.4% (табл. 3 от приложението).

През октомври 2015 г. цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- хранителни продукти - цените остават на равнището от миналия месец;
- нехранителни стоки - увеличение с 1.8%;
- услуги - цените остават на равнището от миналия месец.

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на държавите от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 2$.

Индексът на цените за малката кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги. Теглата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% от домакинствата. Източник на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени с **натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерители на **натрупаната инфлация от началото на годината**. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Приложение

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за октомври 2015 година

(Проценти)

Потребителски групи	Тегла 2014	X.2015		
		предходният месец = 100	декември 2014 = 100	съответният месец на предходната година = 100
00 Общ ИПЦ	100.000	100.2	99.7	99.4
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	32.815	99.6	101.2	100.1
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.988	100.1	100.6	100.8
03 Облекло и обувки	4.642	106.4	101.1	101.1
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	16.409	100.4	99.7	99.8
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	4.509	99.8	100.1	99.5
06 Здравеопазване	6.449	100.3	99.0	99.0
07 Транспорт	9.060	98.6	93.0	90.2
08 Съобщения	5.367	100.1	100.1	99.7
09 Развлечения и култура	5.150	100.8	98.0	103.7
10 Образование	0.562	100.4	102.7	102.7
11 Ресторанти и хотели	5.282	100.1	101.1	101.6
12 Разнообразни стоки и услуги	4.768	100.0	100.5	99.7
Хранителни	34.149	99.7	101.2	100.1
Нехранителни	33.552	101.1	98.9	97.5
Обществено хранене	4.919	100.2	101.2	101.4
Услуги	27.380	99.9	98.8	100.3

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за октомври 2015 година

Потребителски групи	Тегла 2013	X.2015			
		2005 = 100	предходният месец = 100	декември 2014 = 100	съответният месец на предходната година = 100
		%			
00 Общ ХИПЦ	1000.000	140.54	99.8	99.0	98.8
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	227.698	154.04	99.6	101.3	100.5
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	71.800	273.97	100.1	100.7	100.9
03 Облекло и обувки	36.155	132.64	105.5	101.3	101.2
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	95.056	144.44	99.9	98.9	99.1
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	67.313	114.27	100.0	100.4	100.1
06 Здравеопазване	58.404	131.98	100.2	99.3	99.3
07 Транспорт	177.189	124.65	98.3	92.7	91.5
08 Съобщения	60.397	84.88	100.1	99.6	99.2
09 Развлечения и култура	66.021	101.15	100.3	98.4	101.6
10 Образование	10.035	188.26	100.6	102.4	102.3
11 Ресторанти и хотели	79.804	167.32	99.8	100.6	102.1
12 Разнообразни стоки и услуги	50.127	168.05	100.0	101.3	100.4

Таблица 3

Верижни индекси на цените за малката кошница от 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги на най-нискодоходните 20% от домакинствата за октомври 2015 година

Потребителски групи	Тегла 2014	(Проценти)
		Х.2015 предходният месец = 100
Общ ИЦМК	100.000	100.4
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	53.554	100.0
Облекло и обувки	4.103	104.6
Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	25.203	100.9
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	2.378	99.3
Здравеопазване	7.963	100.1
Транспорт	1.748	100.0
Съобщения	0.638	100.0
Развлечения и култура	0.620	100.6
Разнообразни стоки и услуги	3.794	100.8
Хранителни	53.554	100.0
Нехранителни	25.459	101.8
Услуги	20.987	100.0